

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÜMİT BOYNER'İN
TÜRKONFED
2. KALKINMADA BÖLGESEL DİNAMİKLER
SEMPOZYUMU
AÇILIŞ KONUŞMASI

2 Kasım 2011

ADANA

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR
İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İran Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Bakanım, Sayın Rektörüm, Değerli Başkanlar, SİAD'ların Değerli Temsilcileri, Kıymetli Katılımcılar ve Saygıdeğer Basın Mensupları,

“Kalkınmada Bölgesel Dinamikler Sempozyumu”nun ikincisinde, Adana’da sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum ve TUSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

İlki geçtiğimiz sene Denizli’de yapılan bu sempozyumları, ülkemizin bölgesel kalkınma politikalarının, iş dünyası, kamu ve üniversite temsilcileri tarafından ortak bir platformda tartışılmasına zemin oluşturması ve kamuoyuna anlatılması açısından çok önemli görüyorum. TÜRKONFED’e ve Adana SİAD’a bu önemli etkinlikte bizleri buluşturdıkları için teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli Katılımcılar,

Bir bölgenin rekabet gücünün sınırları aslında o bölgede faaliyet gösteren şirketlerin küresel düzeyde rekabet edebilirliği ile yakın ilişkilidir. Rekabet gücü için, yine o bölgenin uzun dönemde verimliliği, beşeri, mali ve doğal kaynaklarını nasıl kullandığı, çok önemli bir temel oluşturmaktadır. Yani, bölgelerin rekabet gücünün artmasına yönelik stratejiler belirlenirken, aslında, bölgelerin insan kaynaklarını, sermaye ve doğal kaynaklarını nasıl daha etkin ve verimli kullanabiliriz sorusu üzerine odaklanıyoruz.

Bölge kaynaklarının etkin kullanılması ve bölge kalkınma stratejilerine vizyon sağlanması açısından önemli bir sorumluluğun da; o bölgede üretim yapan, istihdam sağlayan iş dünyası olduğuna inanıyoruz.

Bölgesel politikalar, daha adil ve çevresel olarak sürdürülebilir bir ekonomiye doğru bir büyüme için önemli birer araç olabiliyor. Bugün, bölgesel kalkınma politikaları, salt daha zengin bölgelere yetişmek yerine büyüme ve rekabet gücünün artırılmasına odaklanıyor. Ayrıca bölgesel politikalar, sadece geri kalmış bölgelere değil, sürdürülebilirlik ve rekabetçi kalabilmek için stratejik olarak tüm bölgelere uygulanıyor.

Bununla birlikte, ekonomik kalkınmaya, sadece kamunun belirlediği politikalar ve sağladığı teşvikler açısından bir yaklaşımda artık çok geride kaldı. Artık kamunun farklı katmanları, yerel yönetimler, özel sektör, üniversiteler ve iş dünyası temsil örgütlerinin sorumluluk aldığı, işbirliğine dayalı bir yaklaşım söz konusu. Kalkınma Ajanslarını işte bu açıdan çok önemiştir.

Kamu bu alanda, 26 Kalkınma Ajansı kurarak, bölgesel politikaların belirlenmesinde, bölgesel paydaşların katılımına zemin oluşturacak bir platformun temelini attı. Ajanslar bir kaç kez altını çizdiğimiz gibi, kamu ağırlıklı yapıları nedeniyle henüz en verimli olabilecekleri sivil yapıda değil. Ancak, Ajanslar deneyim kazandıkça, bölgeler de bu Ajansları benimsedikçe, yine bölgelerde yaşayan kişilerin kendi bölgelerinin geleceği hakkında söz sahibi oldukları bilinci arttıkça ve bu yönde örgütlenerek gerekli hazırlığı sağladıklarında, kamunun da yavaş yavaş geri çekileceğine inanıyoruz.

Tabii, burada en önemli gördüğümüz risk; ajansların deneyim kazanırken kamu ağırlıklı bir bakış açısı üzerinden kurumsallaşmaları. Böyle bir gelişmenin uzun vadede bölgesel kalkınma adına kapsayıcı ve verimli olmayacağına inanıyoruz. Genelde kurumsal alışkanlıkları değiştirmek maalesef çok kolay olmuyor, O sebeple en başından itibaren, bakış açısı ve yaklaşım olarak dinamik özel sektör ve katılımcı sivil toplum yaklaşımına daha yakın birer Ajans yapısı hayal ettiğimizi de belirtmek istiyorum. Ajanslar üretim ve istihdam yaratma açısından bölgesel dinamikleri belirleyen aktörler tarafından sahiplenildikçe, bölgesel kalkınmanın ve rekabetin gerçek sürükleyicileri olacaklardır.

Değerli Katılımcılar,

Kalkınma politikaları açısından bölgelerin geleceğine baktığımız zaman, dünyadaki tartışmalara paralel olarak, 4 alanın öne çıktığını görüyoruz.

Birincisi küreselleşme. Küreselleşme, bilimsel ve teknolojik gelişmeyi özellikle, bilgi, hareketlilik yani mobilite, rekabet gücü ve inovasyonun artması açısından önemli oranda tetikliyor. Bu bir taraftan önemli fırsatlar doğururken, diğer taraftan ülkelerin ve özellikle bölgelerin, yaşanacak yapısal ve sosyal değişimlere uyum sağlama kapasiteleri de önemli bir etken olacak. Bu süreç tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişte yaşanan dönüşüm kadar temel bir takım değişikliklere yol açacaktır. Avrupa’da bu dönüşüm çok daha ağırlıklı tartışılırken, bizim açımızdan halen tarım toplumundan dönüşüm, özellikle bazı bölgeler için önemli bir tartışma konusudur. Bu sebeple bölgelerin rekabet gücü ve refah seviyesini artırmak için bu gelişmeleri yakından takip etmeleri ve yeniliklere hazırlıklı olmaları gerektiğini düşünüyorum.

İkinci bir alan, demografik değişiklikler. Bölgelerin, hem nüfusun yaşlanması hem göçler açısından hazırlıklı olması gerekiyor. Nüfusun demografik yapısındaki değişiklikler, sosyal ve ekonomik sistemleri ve politikaları çok yakından ilgilendiriyor. Türkiye’de, nüfus artış hızı düşerek gelişmiş ülke düzeylerine yaklaşmış durumda. Bundan sonra nüfus ancak kendini yeniden üreten bir hızla artacak, sabitleşmeye doğru yaklaşacak. Gençlerin toplam nüfus içindeki payı giderek düşerken, çalışma çağındaki nüfus veya üretken nüfus olarak adlandırdığımız grup artıyor.

Bu oran, 2041 yılına kadar devam edecek, bu tarihten sonra azalmaya başlayarak, “Demografik Fırsat Penceresi” ortadan kalkacak. Bu demografik değişimleri bölgelerin kendi kalkınma stratejisi ve politikalarını oluştururken dikkate alması gerekiyor.

Ülkemizin güçlü ekonomiler içerisinde arzu edilen yerini alması için mevcut ve gelecek yıllardaki işgücü potansiyelini de göz önüne almalıyız. Demografik değişimle birlikte, yüksek istihdam artışı ihtiyacını üretkenlik temelli sürdürülebilir büyüme ile birleştiren politikalarla geliştirebiliriz.

Burada bölgeler açısından en önemli mücadele alanlarından biri, bölge rekabet güçlerini artırmak için; gençlerin nitelikli bir eğitim sisteminden geçirilmeleri ve eğitilmiş bu gençlerin girişimciliği, üretimi, katma değeri sağlayacak şekilde bölgede kalmalarını veya nitelikli iş gücünün bölgelerine çekilmesi sağlayan ortamın yaratılması olacaktır.

Üçüncü konu, iklim değişikliğinin çevre ve toplum üzerindeki etkileri. Bugün ülkemizin farklı bölgelerinden, iklim değişikliklerinin etkilerine ilişkin pek çok haber okuyoruz. Bu

değişikliklerin, bölgelerin üretim yapıları, sektörel tercihleri üzerinde de önemli etkileri olacaktır.

Bulunduğu coğrafya itibari ile iklim değişikliğinin etkilerine karşı son derece kırılgan bir konumda olan ülkemiz için iklim değişikliği ile mücadele, sadece çevre politikalarını ilgilendiren bir konu değildir. İklim değişikliği ile mücadele politikası, enerji, ulaştırma, sanayileşme, yatırım alanları, dış ticaret, yerel yönetimler, sağlık, bölgesel kalkınma ve tüketici hakları gibi çok çeşitli alanları ilgilendirmekte olup, entegre bir yaklaşım ve vizyoner bir bakış açısı ile ele alınmalıdır.

Dördüncü önemli alan ise, güvenli ve sürdürülebilir enerji. Artan enerji talebi ve sınırlı kaynaklar, diğer taraftan düşük karbonlu ekonomiye geçiş, bölgesel politikalar oluşturulurken dikkate alınması gereken alanlar.

Daha önce bahsettiğim beşeri sermaye, yani insan gücünün eğitimi ve geliştirilmesi, inovasyon ve bilgi toplumu, çevre, enerji gibi alanlarda yaşanacak gelişmeler, bölgelerin kalkınmasına ve rekabet gücüne ancak yerelde güçlü bir koordinasyon ile olumlu katkı sağlayabilir. Bu koordinasyon için de, bölgelerde, başta iş dünyası olmak üzere güçlü bir örgütlenmenin var olması ve bu örgütlenmeler aracılığı ile politika üretimine katkı sağlanması gerekmektedir. Kalkınma Ajanslarını da işte yereldeki bu koordinasyonu sağlama konusunda çok önemli bir görev üstlenebilecek yapılar olarak görüyoruz.

Biz Sayın Bakanın ve Bakanlık Yetkililerinin, Kalkınma Ajanslarının etkin hale gelmesinde bağımsız ve gönüllü SİAD'ların katılımı konusundaki hassasiyetini memnuniyetle karşılıyoruz. İşbirliğinin artarak devam etmesi dileğiyle hepinize teşekkür ediyorum.